

Žádných šest korun, devět až jedenáct to bude. A lidé to nevědí. Ekonomka a senátorská kandidátka rozbíjí vládní manipulaci

- CZ24 News | 23. září 2022

ČESKO: Některé investice z EU končí v projektech, jež jsou vyloženě neúčelné a jejichž symbolem se staly rozhledny v nížinách. Jiné posloužily těm, kteří peníze z veřejných investic nepotřebují. Náš pan expremiér by o tom mohl vydat knihu. To říká ekonomka Ivana Turková, která kandiduje za Svobodu a přímou demokracii (SPD) do Senátu. Podnikové finance ovládá po praktické i teoretické stránce, takže si „stříhla“ doktorát z financí veřejných. Tvrdí, že záměrná nečinnost naší těžce probruselské vlády nedopadne pro naše občany dobře a že to bude mít na životní úroveň nás všech nedozírné následky.

V současné době celou společností rezonuje energetická krize a vysoká inflace. Co vy na to?

V rámci kontaktní kampaně jsem denně mezi občany, setkávám se v podstatě s jednou zásadní věcí. Lidé mají strach a obavy, co bude dál. Mají strach, jak zvládnou platit všechny účty za plyn, elektřinu, ale trápí je i vysoké ceny potravin a dalšího zboží. A aby toho nebylo málo, tak pro mnoho lidí, kterým teď končí hypotéky s fixací, nastává úplná tragédie. Jen na úrocích se jim zvyšuje splátka třeba i o deset tisíc korun měsíčně. A to vše pohromadě je smrtelná kombinace.

Vláda sice stále prohlašuje, že nenechá nikoho padnout, ale lidé jí nevěří. Současná vláda je snad nejhorší vládou v historii, minimálně od roku 1993 zcela jistě. Mnoho lidí si také vůbec nepovšimlo, jaké úmyslné manipulace se vláda dopustila, když oznamovala to slavné „zastropování“ cen elektřiny a plynu. Vím to právě ze svého denního kontaktu s voliči. To, že cenu elektrické energie stanovila na šest korun, a přitom neřekla, že s připočtením nákladů na distribuci to bude celkem devět až jedenáct korun, což je absurdně vysoká cena v násobcích toho co v jiných státech.

Největšího „faulu“ se ale dopustila u ceny plynu. Strop stanovila ve výši tří korun za kilowatthodinu

(kWh)! Já však myslím, že každý, kdo někdy viděl plynoměr, ví, že se plyn měří v metrech krychlových. A ta cena tří korun za kWh tedy znamená, že „kubík“ plynu stojí neuvěřitelných dvaatřicet korun, když ještě před dvěma roky stál kolem pěti korun! Necht si tedy každý spočítá, kolik budou jeho zálohy, zejména topí-li plynem. A to, že obchodníkům bude vláda doplácet rozdíl mezi zastropovanou cenou a cenou spotovou, je naprosto skandální. Z čeho to bude platit? Budou to zase naše peníze, ale vláda je nemá, a tak si je bude muset půjčit. A tím se naše už tak zdecimované veřejné finance dostávají do smrtící spirály, na jejímž konci je státní bankrot!

To opravdu nevypadá dobře. A jaké řešení byste navrhovala?

SPD má ve svém programu desatero řešení této zoufalé situace. Ale tato vláda není schopna, zřejmě z ideologických důvodů, nic takového provést. Proto musí padnout a věřím, že nová vláda, třeba úřednická, přechodná nebo pak nově vzniklá na základě výsledků předčasných voleb, musí tyto kroky nezbytně realizovat. Jinak se nehneme z místa.

Naprosto signifikantním pojmenováním současného stavu je nedávné prohlášení místopředsedy Poslanecké sněmovny Jana Skopeczka z ODS, který řekl, že nemůžeme odejít z lipské burzy, protože bychom poškodili Německo! To já považuji za naprosto skandální, že si toto dovolí vyslovit tak vysoký představitel, který by měl mít na prvním místě hájení národních zájmů vlastní země. My naopak považujeme za nezbytné odstoupit od Green Dealu a kupčení s emisními povolenkami, odejít z lipské burzy a prodávat elektřinu za přiměřené ceny vlastním občanům a podnikatelům současně s vyřešením neúnosné situace v Českých energetických závodech (ČEZ) zavedením národního importéra plynu a nakupovat jej přímo od Gazpromu, stejně jako to mají Němci, Rakušané, Maďari a nově také i Bulhaři. To je velmi stručně k tomu, co musí vláda udělat. Samozřejmě že současná vláda, která se na každém kroku doslova zaklíná Evropskou unií, to není schopna realizovat. Jak už jsem řekla.

Je pro nás členství v Evropské unii (EU) ekonomicky výhodné?

Příjmy z rozpočtu EU jsou všeobecně považovány za jeden z hlavních důvodů výhodnosti našeho členství. Je to opravdu obestřeno takovou mantrou, že bez peněz z EU se neobejdeme, a pokud by nám EU pozastavila dotace, zákonitě do hodiny zkolabuje naše ekonomika a my zemřeme.... Pokusím se vše vysvětlit tak, aby si na tuto otázku dokázali odpovědět vaši čtenáři sami.

Obejdeme se tedy bez peněz z EU? Jde opravdu o tak závratnou sumu, kterou Česko získává z unijního rozpočtu a díky které postupně ztrácíme naši suverenitu a jsme nuceni k dodržování mnohdy nesmyslných pravidel a nařízení?

Žádná suma nevyváží ztrátu suverenity země. Navíc prostředky, které získáváme z unijního rozpočtu, skutečně nejsou nijak závratné. Pokusím se vše vysvětlit bez přehnané ekonomické terminologie, abych byla co nejvíce srozumitelná.

Od roku 2004 do konce roku 2021 jsme obdrželi z rozpočtu EU 1,7 bilionu korun. Na první pohled jde určitě o impozantní číslo neboli, jak je výše uvedeno, závratnou sumu, ale pokud se na to podíváme z hlediska příjmů a výdajů našeho státního rozpočtu, každoročně přiteče do rozpočtu z našich daní přibližně suma 1,5 bilionu korun. Obdobné je to na výdajové straně, kde do roku 2019 to bylo také 1,5 bilionu korun. Bohužel díky koronakrizi došlo v následujících dvou letech k výraznému zvýšení výdajů až na 1,9 bilionu korun a zároveň k obrovskému deficitu, tedy schodku státního rozpočtu. Shrnu to a podtrženo za osmnáct let je tedy příjem z EU vyjádřením jednoho našeho rozpočtového období! Přeloženo do „lidštiny“, obdrželi jsme z EU za osmnáct let tolik peněz, kolik přiteče každoročně z daní nás všech do našeho státního rozpočtu.

Česká republika je ale zároveň povinna odvádět do rozpočtu EU nemalé finanční prostředky na úhradu královsky placených poslanců a administrativy.

Ano, jako člen EU se musíme podílet na financování jejího rozpočtu, je to nevýdělečná organizace. Je tedy nutné vzít v úvahu, co ČR odvedla do unijního rozpočtu, a to bylo ve stejném období let 2004 až 2021 738 miliard korun. Takže pokud tuto sumu odečteme z 1,7 bilionu Kč, které jsme obdrželi, Česko získalo z EU o 936 miliard korun víc, než do něho odvedlo. Vyjádřeno průměrem za osmnáct let je to 52 miliard korun. Tuto sumu získáváme z unijního rozpočtu a touto sumou nás EU zavazuje k plnění mnohdy nesmyslných požadavků. Suma 52 miliard pokryje přibližně patnáct dnů celkových výdajů Česka. A tak si myslím, že už to tak impozantně ani závratně skutečně nevypadá.

Opravdu nám suma, kterou získáváme z unijního rozpočtu, pokryje patnáct dnů našich výdajů státního rozpočtu?

To neříkám já, to jsou jasně daná fakta. V tomto případě je ještě nutné patnáct dnů „očistit“ o náklady na správu spojenou s EU a administrativu. Stejně jako jsou odvody do unijního rozpočtu skryty v kapitole ostatní státního rozpočtu, i když se jedná o 66 miliard korun za rok 2021, které významným způsobem ovlivňují saldo rozpočtu, stejně tak není možné absolutně dohledat zmíněné náklady z veřejně dostupných dat, neboť je spravuje více ministerstev jako ministerstva zahraničních věcí, pro místní rozvoj, pro evropské záležitosti a další. Kontrolu částečně provádí Ministerstvo vnitra. Jednotná agenda prostě neexistuje.

A dokážeme celkové náklady na správu alespoň odhadnout?

Pokusím se, ale je to jen laický odhad, kolik úředníků se touto agendou zabývá. Nedávno na půdě Parlamentu v souvislosti s EET proběhla zpráva, že se touto agendou zabývá sedm tisíc úředníků a daňové poplatníky to stojí sedm miliard korun. V souvislosti s EU je to tedy třikrát nebo pětkrát více? Je nutné si uvědomit, že celá správa se odehrává jak na celostátní, tak na krajské úrovni. V každém případě to ze sumy 52 miliard určitě ukrojí pořádný kus. Domnívám se, že minimálně polovinu, a to jsem optimista. Takže místo patnácti dnů to bude jen týden. A kvůli tomu ztrácíme naši suverenitu, samostatnost a soběstačnost!

Za mě osobně bych raději týden hladověla a ponechala si svobodu rozhodování, jak, kolik a kam vložím své vydělané peníze.

Odvádíme tedy se vším všudy na naše fungování v Evropské unii méně peněz, než od ní dostáváme?

Ano, od svého vstupu jsme takzvaně čistým příjemcem. Získáváme ze společného unijního rozpočtu více prostředků, než do něj odvádíme. Takzvaně čistá pozice Česka ve vztahu k rozpočtu EU je tedy celou dobu kladná. V této souvislosti je nutné ale zcela zřetelně říci, že do roku 2023 budeme v této pozici takzvaného čistého příjemce. Budeme více dostávat než odvádět. To se ale příští rok změní a budeme více odvádět než přijímat, plus samozřejmě všechny související náklady se správou.

Pokud by někdo vědecky zpochybnil porovnání rozdílu příjmů z EU versus naše celkové výdaje státního rozpočtu, protože to je „nesrovnatelné“, tak se dá vyjádřit samozřejmě čistá pozice Česka podílem k českému hrubému domácímu produktu (HDP), který byl za poslední dva roky pouhých 1,5 procenta. Zase převedeno do „lidštiny“, tak z tohoto úhlu pohledu si představte, že vyděláváte průměr v této republice, tedy přibližně 38 000 korun, a někdo vám k tomu přidá 570 korun hrubého. Takto štedrá je EU vůči Česku. A zase je na rozhodnutí každého z nás, jestli bude spokojen s tím, že kvůli tak směšné částce, jako je 570 Kč, si nechá diktovat, co si za zbytek vydělaných peněz bude moci koupit, do čeho je investovat a jak je použít.

Předseda SPD Tomio Okamura tvrdí, že unijní regulace stojí každou členskou zemi čtyři procenta HDP. Takových vícenákladů je prý mnohem více. Co vy na to?

Skutečně podle odhadu samotné Evropské komise stojí členské státy unijní regulace opravdu čtyři procenta HDP ročně. Jedná se o „byrokratické“ náklady, tedy o 200 až 300 miliard korun. Evropská komise prosadí na každém zasedání Evropského parlamentu tisíce stran nových regulací. Celkově už je to asi 300 000 stran. Aktuální náklady na jednoho občana žijícího v EU dosahují až 80 000 korun ročně!

Jak vnímáte účelovost rozdělování evropských dotací pro Česko? Například s přihlédnutím ke kauze Čapí hnízdo a jiným?

Na deset let trvající kauzu Čapí hnízdo už jsem doslova alergická a k soudnímu procesu se nechci už vůbec vyjadřovat. Tím ale nijak nezlehčuji faktické posuzování účelnosti vynaložených dotací z EU. Některé investice končí v projektech, jež jsou vyloženě neúčelné a jejichž symbolem se staly rozhledny v nížinách. Jiné posloužily těm, kteří peníze z veřejných investic nepotřebují. Náš pan premiér by o tom mohl vydat knihu. Spousta dotací končí v kapsách podnikatelů, kteří po pětileté udržitelnosti projektů mají zrekonstruované podnikatelské objekty v řádech desítek milionů korun. A vzhledem k tomu, že se odvody do EU odvádějí z našich daní, přispívá na blahobyt podnikatelů každý z nás. Na druhé straně naši zemědělci by se bez dotací z EU pravděpodobně neuživil.

Je tedy na našem členství v EU něco pozitivního?

Mezi klady nepochybně patří odbourání veškerých vnitřních celních bariér. Druhým velkým kladem je volný pohyb osob, zboží, služeb.

Za mě osobně ale největším záporem Evropské unie je paradoxně to, co jsem řekla na začátku, co bývá považováno za největší výhodu, a sice evropské dotace, které přinášejí obrovské plýtvání vynakládaných prostředků, korupci, pokřivení ekonomiky, zkažení férové soutěže. Kdyby šly peníze obcím přímo z našeho rozpočtu, mohou starostové rozhodnout o tom, co obec nejvíce potřebuje. Ne cyklostezky, drahé lavičky a rozhledny v nížinách, jen aby se peníze prostě vyčerpaly a utratily. Na samotný projekt jde většinou jen polovina z poskytnuté dotace a zbytek tvoří administrativa, propagace a tak dále. Ale pořád jsou to naše peníze, z našeho rozpočtu odváděné do unijního rozpočtu, a někdo za nás rozhoduje o nás.

Paradoxem v rámci čerpání dotací je takzvaná podmíněnost! Neboli získávání peněz z EU je podmíněno „stavem právního řádu“, tedy například ochotou přijímat imigranty v rámci kvót a dalšími kritérii.

Druhou nevýhodou, ale zároveň i obrovskou hrozbou, je tlak na vznik evropského federálního státu, nadřazeného jednotlivým státům Evropy. To nesmíme v žádném případě dopustit.

Tak ještě jednou. Je tedy pro nás členství v Evropské unii ekonomicky výhodné?

Myslím si, že už jsem na tuto otázku víceméně odpověděla. Členství v EU pro nás z tohoto pohledu ekonomicky výhodné není. Přerozdělit v rámci našeho státního rozpočtu asi 66 miliard, které odvádíme, zvládneme určitě sami bez diktátu Bruselu.

Škoda že se nám původní myšlenka ekonomické integrace cestou „k lepším zítřkům“ zcela vytratila. Sliby, jak doženeme mzdy srovnatelné s Německem, se nenaplnily ani za osmnáct let.

V zemědělství a potravinové soběstačnosti jsme měli před vstupem do EU nadprodukcí, více než sto procent, nyní už je to pouze třicet procent. Zemědělci nejsou schopni konkurovat levným zahraničním produktům, které jsou u nich doma štědře dotovány, a zase jsme u dotací EU, které jsou příčinou maření férové soutěže.

Závěrem si dovoluji jedno malé proroctví. Jsem přesvědčena, že pokud nedojde k radikální proměně

EU směrem vzad ke sdružení suverénních států za účelem zajištění oněch čtyřech základních svobod, pak je budoucnost EU daná. Dojde k pomalému vyhánění z její podstaty, protože jednotlivé státy přestanou ty šílenosti, kterými nás EU denně zásobuje, respektovat. A tak musím pozměnit slova klasika: „Dávám bolševikovi rok, v žádném případě ne dva!“

Zdroj: Parlamentní listy